
Heterogent hefte om hjerneskadene

BOKOVERSIKT

Dette lille heftet er det tredje i serien Critical care focus i intensivmedisin. De to første kom i 1999: *Renal failure* og *Respiratory failure*. Ifølge forordet baseres serien på "state of the art"-forelesninger holdt av kjente, internasjonale eksperter. Hftet er skrevet av sju forfattere, stort sett fra Edinburgh, og er delt i sju enkeltstående kapitler, som handler om forskjellige aspekter ved hjerneskaade, enten den skyldes hodetraume, hjertestans eller spontan intrakranial blødning.

Følgende emner behandles: målrettet behandling ved hodeskader, nevrofysiologisk og klinisk vurdering av "outcome" ved alvorlig hjerneskaade, kirurgisk og radiologisk behandling av subaraknoidalblødning, medisinsk behandling av komplikasjoner til subaraknoidalblødning, pasient med subaraknoidalblødning (kasuistikk), subkliniske epilepsianfall hos den kritisk syke, hjerneskaade hos pasienter som har overlevd hjertestans utenfor sykehus.

Etter min mening faller dette heterogene heftet mellom en del stoler. Det største problemet er at det er vanskelig å se hvem som er målgruppen. Er hensikten å gi intensivmedisinere en generell innføring i noen problemer vedrørende hjerneskadene, eller er målgruppen nevrologer/nevrokirurger som stiller med slike pasienter regelmessig? Jeg antar det første, ikke minst på bakgrunn av forfatterne og redaksjonens faglige bakgrunn. Flertallet av forfatterne er anestesiloger/intensivmedisinere, det samme gjelder for seriens redaktør/redaksjon. En av forfatterne er nevrokirurg, mens to har nevrologisk bakgrunn.

Videre kan man spørre seg om hvilket kunnskapsnivå målgruppen antas å befinne seg på. Er dette en bok for begynnere, eller er det virkelig "state of the art"-forelesninger for viderekomne? Jeg har problemer med å svare på dette etter å ha lest boken, blant annet fordi nivået varierer mellom kapitlene. Noen presenterer ganske så elementære kunnskaper, mens det i første kapittel blir gjort et forsøk på å diskutere et så vanskelig tema som forskjellige modeller for hodeskadebehandling, antakelig uten at leseren tilføres så mye. Etter min (kirurgiske) smak blir det i dette kapitlet litt mye "på den ene side og på den annen side", og jeg vil tro at en erfaren leser allerede har denne oversikten, mens en nybegynner antakelig finner stoffet bedre behandlet i en større lærebok. Dette gjelder i større og mindre grad for alle kapitlene.

Litt pirk til slutt: Jeg var så ufin at jeg falt for fristelsen til å sjekke forfatterne internasjonale publikasjoner på PubMed. I forordet presenteres de som ”renowned international experts”. Dette er selvsagt et tøyelig begrep, men jeg hadde kanskje ventet at de hadde mer enn en håndfull artikler, som tilfellet var for noen av forfatterne.

KnutWester

Nevrokirurgisk avdeling

Haukeland Sykehus

Publisert: 28. februar 2001. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 14. januar 2026.